

UAB Universitat Autònoma de Barcelona	MANUAL DE PREVENCIÓ DE RISCOS	Codi: MP.01 Versió: 00 Data: Pàgina 1 de 4
--	--	---

CAPÍTOL 2: AVALUACIÓ DE RISCOS I PLANIFICACIÓ DE MESURES CORRECTORES

AVALUACIÓ DE RISCOS LABORALS I PLANIFICACIÓ DE MESURES CORRECTORES

OBJECTIU

Establir el procediment d'avaluació de riscos inicial i periòdica, que permeti identificar els perills o factors de risc dels llocs de treball, a fi de poder eliminar-los o minimitzar-los, prioritzant les mesures preventives a adoptar i establint els oportuns mitjans de control.

ABAST

L'avaluació de riscos és d'aplicació a totes les tasques i llocs de treball de la UAB, contemplant-hi tots els riscos, que no s'hagin pogut eliminar, del lloc i de l'entorn que puguin afectar la seguretat i la salut dels treballadors.

REFERÈNCIES LEGALS

Ley 31/1995, de prevención de riesgos laborales. Art. 16 (modificat per Ley 54/2003).

RD 39/1997, Reglamento de los servicios de prevención. CAPITULO II

IMPLICACIONS I RESPONSABILITATS

L'avaluació serà realitzada pel SEPMA segons un mètode que prèviament ha estat consultat amb els representants dels treballadors (delegats de prevenció) i aprovat pel Comitè de Seguretat i Salut. En cada àrea de treball, i dins d'una concepció de seguretat integrada, és necessari i imprescindible, perquè l'avaluació sigui el més acurada i correcta possible, que intervinguin i s'impliquin tant els responsables de l'àrea com els treballadors, atès que tenen un coneixement molt més profund de les característiques del lloc de treball i dels seus riscos. Així mateix, assegurarà l'efectiva execució de les activitats preventives incloses a la planificació, efectuant un seguiment de la mateixa.

Correspondrà a l'empresa subcontractada l'avaluació d'aquells llocs i/o tasques que li són pròpies.

DESENVOLUPAMENT

L'avaluació de riscos és una activitat bàsica per poder prevenir danys d'una forma eficient. Els objectius de l'avaluació de riscos són: determinar els perills existents i el

seu nivell d'importància, valorar l'eficàcia de les mesures preventives existents, així com estimar la necessitat d'adoptar mesures addicionals. Finalment, demostrar als treballadors el compliment del deure de prevenció i posar a disposició de l'autoritat competent els resultats de la mateixa quan així ho requereixi.

Tal i com indica la legislació vigent, s'ha de realitzar una avaluació inicial dels riscos en els llocs de treball de la UAB i, a partir d'aquesta, planificar l'acció preventiva. Aquesta avaluació inicial s'haurà de revisar sempre que:

- a) S'efectuïn canvis en els equips de treball, substàncies o preparats químics diferents dels habituals, s'introdueixin noves tecnologies, s'obrin noves línies de recerca i/o es modifiqui el condicionament dels llocs de treball.
- b) Al modificar-se de forma significativa qualsevol aspecte relatiu a les instal·lacions, a l'organització o al procediment de treball.
- c) Es detectin danys en la salut dels treballadors.
- d) S'aprecii que les activitats de prevenció són inadequades o insuficients.
- e) Legalment estigui establerta una periodicitat d'avaluació per a determinats riscos.

Independentment d'allò esmentat abans, podran establir-se controls periòdics de les condicions de treball i de l'activitat dels treballadors per detectar situacions potencialment perilloses.

Es poden considerar quatre fases a l'avaluació de riscos:

PREPARACIÓ-EXECUCIÓ-REGISTRE-CONTROL

A la fase de **PREPARACIÓ** s'han de recollir i analitzar els antecedents i les dades necessàries sobre els llocs de treball a avaluar. S'haurà de preparar un pla d'acció, incloent-hi una sèrie de mesures de les que es destaquen les següents:

- Decidir qui ha de realitzar l'avaluació i organitzar com ha de dur-se a terme (procediment, termini, comunicació als treballadors afectats i caps corresponents, etc.).
- Proporcionar als avaluadors tota la informació i els mitjans necessaris per efectuar correctament aquesta activitat (metodologia d'avaluació, productes perillosos, materials, equips, tecnologia, organització del treball, freqüència i durada de l'exposició, etc.).
- Definir els mecanismes de control a seguir amb els què es pretén avaluar l'eficàcia d'aquesta activitat preventiva (grau d'acompliment del procediment establert, execució de compromisos adquirits en la resolució de deficiències, etc.).

L'**EXECUCIÓ** de l'avaluació requereix analitzar sistemàticament tots els aspectes del treball, des de les activitats habituals a aquelles que són ocasionals o, fins i tot, anòmales però que poden donar-se.

Aplicant els criteris d'avaluació que el procediment estableixi, en l'avaluació és necessari analitzar:

- els aspectes materials de les instal·lacions, equips i productes;
- l'entorn físic i ambiental del lloc de treball;
- el comportament humà en l'execució de les tasques;

- els aspectes relatius a la gestió i l'organització del treball;
- el funcionament correcte dels sistemes de control dels riscos.

Al finalitzar el treball d'avaluació de cadascun dels llocs de treball s'haurà de **REGISTRAR** i recollir documentalment l'observat, contrastant resultats quan s'estimi oportú.

En tots aquells llocs de treball, on l'avaluació posi de manifest la necessitat d'adoptar alguna mesura preventiva o correctora, hauran de quedar recollides documentalment les següents dades:

- La identificació del lloc de treball.
- Els riscos existents o potencials i la relació de treballadors afectats.
- El resultat de l'avaluació i les mesures preventives procedents.
- La referència dels criteris i procediments d'avaluació exigibles i aplicats.

Els registres de l'avaluació seran a disposició dels delegats de prevenció i de l'autoritat competent.

L'última etapa és la de **CONTROL**. Després de l'avaluació, s'haurà de programar, organitzar i controlar l'aplicació de les mesures de prevenció i protecció, per tal d'assegurar el manteniment de la seva eficàcia en el temps i el control efectiu dels riscos.

El mètode d'avaluació utilitzat haurà de proporcionar confiança sobre els seus resultats. Per això, inclourà la realització de mesures, anàlisi o assaigs en cas que es considerin necessaris, llevats d'aquelles operacions, activitats o processos en els què la directa apreciació professional permeti arribar a una conclusió sense necessitat de recorre a aquells.

Atesa la inexistència d'un mètode d'avaluació de riscos normalitzat s'haurà d'escollir el/s mètode/s més adequats a les característiques de l'organització, podent elaborar un mètode propi si es creu necessari.

Si existeix normativa específica d'aplicació, el procediment d'avaluació haurà d'ajustar-se a les condicions concretes establertes en la mateixa.

Quan no existeixi normativa legal, és recomanable recorre a mètodes d'avaluació recollits en:

- a) Normes UNE.
- b) Guies del "Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo" i del "Ministerio de Sanidad y Consumo", així com d'institucions competents de les Comunitats Autònomes.
- c) Normes internacionals.
- d) Guies d'entitats de reconegut prestigi en la matèria.
- e) Qualsevol altra norma o procediment documentat que ofereixi un nivell de fiabilitat tècnica suficient.

El mètode d'avaluació utilitzat ha de poder facilitar la planificació de les activitats i mesures preventives a adoptar. Aquestes mesures seran:

- Mesures materials (prevenció intrínseca, protecció col·lectiva i individual).
- Informació i formació dels treballadors.
- Procediments i sistemes de control (per exemple establir un programa de revisions periòdiques).

La planificació de cada activitat preventiva inclourà necessàriament els terminis d'execució previstos, els responsables designats i els recursos humans i materials requerits.

La sistemàtica d'actuació d'allò descrit en aquest apartat es detalla a la versió actualitzada dels següents procediments:

PGP.AVR.01/00 "*Avaluació de riscos laborals*"

PGP.PMC.01/00 "*Planificació de mesures correctores*"